

EGLUTĖ

Vol. 10, No. 4 1959 balandis

SKAITYMO VADOVAS

Puslapis

	Lietuvių kl. pamokėlė	Mažųjų skaitymai	Sunkesnis skaitymas	Religija ir moralė	Tėvynė Lietuva	Kiti kraštai, nuotykių	Mandagumas, sugyvenimas	Sveikata ir saugumas	Gamta ir technika	Mūsų Dienų įvykiai ir žmonės	Paragininimas mąstyti ir spręsti	Paragininimas veikti ir kurti
3. Žydėkit dienos	X											
4. Dalytė ir griauštinis	X											
5. Žiedų Malda	X				X							
6. Belaisvis			X									
10. Vyturėliai laukuose	X											
11. Melagis vaikas	X											
12. Mūsų žodynėlis	X											
13. Čiulbėsiu paukšteliu												X
14. Lankos			X						X			
16. Šv. Jurgis				X								
18. Mirtis ir daktaras			X									
20. Algis ir Alytė							X					
21. Saulius						X						
23. Pagalvok!											X	
25. Pasidarykime patys												X
27. Mūsų kūryba												X
29. Kaukių balius										X		
30. Aušros Vartų Lit. mok.										X		

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R.F.D. 2, Putnam, Connecticut. Subscription \$4.00 yearly. Single copy 40¢. Entered as second class matter March 27, 1952, Putnam, Connecticut, under the act of March 3, 1879.

Immaculata Press, Putnam, Connecticut

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

ŽYDĖKIT DIENOS

L. Žitkevičius

Žydėkit, dienos ir nevyskit!
Skambėk, dainele pabaliuos!
Margi paukšteliai, vėl sugrįžkit!
Linksmi pavasariai žaliuos!

Galingai gaus ūksmingos girios,
Ir stiepsis kloniuose šilai, –
O taip ir mes užaugsim vyrai –
Tvirti, kaip girių ąžuolai!

Žydėkit, dienos, kaip tos gėlės,
Ir nenuvyskit nuo šalnų!
Linksmi pavasariai mums kėlės,
Linksmi dainelė mūs jaunų!

Dalytė ir griauštinis

SONĖ TOMARIENĖ

Vieną naktį Dalytė pabudo iš miego. Buvo visai tamsu. Tik staiga mėlynai sužėrėjo langai ir smarkiai sugrumėjo. Dalytei pasidarė baisu. Ji sujudo lovėleje ir patyiliais tarė:

– Mamyte!

– Ar tave griauštinis išbudino, Dalyte? – atsiliepė tėvelis iš lovos. – Miegok, dar anksti.

– Kad bijau, tėtuk.

– Ko bijai?

– Kad taip baisiai griaudžia.

– Gerai, Dalyte, kad smarkiai griaudžia. Turi smarkiai griauti.

– Kodėl?

– Ateina pavasaris. Griauštinis būdina medžius, žoles ir gėlytes iš miego. Žinai, kad po žiemos visi labai giliai įmigę. Griauštinis smarkiai dunda, kad visi išgirstų ir pabustų.

– O kodėl taip žaibuoja?

– Turi žaibuoti, vaikeli! Juk pavasaris, paukštukai turi grįžti namo. O jie toli išskridę. Kai labai žaibuoja, jie pamatys ir greičiau parlėks namo. Taigi, miegok, Dalyte, tegu griauštinis sau griaudžia ir žaibas težaibuoja.

ŽIEDŲ

MALDA

Vytė Nemunėlis

Vėl žydi obelys tėvynėj
Ir puošia tėviškės namus
Vėl vyturėliai sidabriniai
Ten čiulba ulba pro skausmus.

Kaip tyras ašarų upelis,
Padangėj srūva jų giesmė,
Ir klauso mūsų broliai, keliais
Vargų vergiją eidami.

Ir atsidūsta jų krūtinės
Tik toj giesmėj, tik tuos žieduos,
Ir klauso Viešpats nusiminęs
Vienos žiedų – širdžių maldos.

Tėtukas apklostė Dalytę ir paglostė jos galvą.
Dalytė gulėjo ramiai. Ji klausėsi, norėdama iš-
girsti, ką griaustinis šaukia: medžius, gėles ar
paukštukus. Bet griaustinio balsas buvo toks stip-
rus ir neaiškus, kad sunku buvo suprasti. Viena sy-
kį pasigirdo, kad jis sušuko: "Gandrai, namo!" Pas-
kui lyg sudundėjo: "Kelkitės, pinavijos!"

Daugiau Dalytė nebegirdėjo, nes užmigo.

BELAISVIS

STEPAS ZOBARSKAS

— Saulė jau baigia kept ragaišį, — tarė vieną vidudienį Čerškus savo sūnui, — o tu tinginiauji drauge su šuniu. Ar ne geriau būtų, jeigu nueitum rugių pasižiūrėti.

Rugiai berniokui buvo aukščiau galvos.

Įbridęs kelis žingsnius, staiga sustojo priešais didelį akmenį. Rugiai čia buvo daug retesni. Aplinkui kuokštomis žaliavo didžiulės žolės. Vaikis pasilenkė žemiau ir sustingo. Ruda kiškio nugara, atsukta į saulės pusę, ramiai skendėjo žolėse. Tai pamatęs, berniokas vos nepargriuvo iš nuostabos, o širdis pradėjo taip smarkiai plakti, jog pats išsigando, kad nepabudintų miegaliaus. Tą pačią akimirką jis prisiminė senelio žodžius, kad lengviausia esą kiškį pagaut, užbarsčius ant uodegos smulkios druskos, arba užmetus ant jo drabužių ir pačiam ant viršaus užsigulus. Druska jis netikėjo, užtat skubiai nusivilko švarką ir griūte užgriuvo ant gyvulėlio. Išgąsdintas kiškis buvo bešokęs iš guolio ir beišsprūstęs iš glėbio, bet berniokas stipriai nutvėrė jį už paskutinių kojų ir ėmė balsu šaukti:

— Tėveli, tėveli, gelbėk!

— Kasgi atsitiko, sūneli, kas?

— Greičiau, nebegaliu išlaikyti!

— Ko tu nebegali išlaikyti? — šaukė tėvas, bėgdamas nuo trobų į sūnaus pusę. Toks baisus bernioko šauksmas ne juokais išgąsdino tėvą.

— Laikyk, laikyk! — drąsino Čerškus, nors pats nežinojo, ką laikyti.

— Tėveli, greičiau atnešk virves.

— Virves? O kam gi tau jų prireikė?

— Kiškiui surišti.

— Kokiam kiškiui? Kągi tu čia man meluoji?

— Nemeluoju, tėveliuk, nemeluoju. Žiūrėk!

Priėjęs arčiau, Čerškus tikrai pamatė rudą uodegą, bekyšančią iš po švarko rankovės.

— Kiškį tai mes ir be virvių paimsime, — tarė pralinksminėjęs tėvas.

Gyvulėlis nespėjo nė ausų pakrutinti, kai atsidūrė tvirtose seno ūkininko rankose. Grįžtant namo, berniokas bėgo šalimais ir ėmė skųstis:

— Bjaurybė koks, visas kelnes sudraskė!

— O kad jį kur devynios! — sušuko tėvas. — O kaip gi jis galėjo sudraskyti?

— Ot įsikabino ir sudraskė, ką tu jam bepadarysi, — atsakė jau nuolaidesniu balsu berniokas, o patylėjęs, dar pridūrė: — gerai, kad nors koja išliko sveika.

— Mes jam už tai kailį nudirbsim, — atsakė tėvas, dar stipriau spausdamas žvėrelio ausis.

Tie žodžiai skaudžiai nugėlė širdį, bet berniokas nedrįso užstoti — kai tėvai užmirš apie perplėstas kelnes, tada galės jis ir apie kiškelį užsiminti.

Namie aprodė visai šeimai, o paskui jį uždarė pirtelėn, kuria vasaros metu nebesinaudojo. Greitakojui laukų gyventojui tatai buvo tikras kalėjimas, iš kurio jis jokių būdu negalėjo ištrūkti.

Tą dieną Čerškaus sūnus niekur nebėjo iš namų, bet vaikščiojo aplinkui pirtelę, nelyginant koks sargybinis.

Kiškis gyveno čia, misdamas vasarojaus želmenimis, kuriuos berniokas įmesdavo pro dureles. Tarpais lakstė jis paliai kertes, jieškodamas kokio plyšio, arba graužė sąsparas. Berniokui įėjus vidun, išsigandęs gyvulėlis puldavo nuo vienos sienos prie kitos, paskui susigūždavo kertelėje ir imdavo drebėti.

— Geras kiškiukas, geras, nebijok, aš tau nieko nedarysiu, — ramindavo berniokas, glostydamas minkštutes vilnas. — Tu gyvensi čia, kaip koks ministeris. Niekas tavęs nenuskriaus.

Ilgainiui belaisvis apsiprato. Jis jau nebebėgdavo tolyn, bet prisiartindavo prie berniuko ir iš jo pirštų imdavo traukti daržoves arba žolę. Didelio pasitikėjimo jie viens antram vis dėlto dar neturėjo. Vaikinas jautė, kad kiškis mielai sugrįžtų į laukus, net nepadėkojęs už vaišes, todėl atsisveikindamas su juo duris ne tik stipriai užrišdavo, bet ir kartimi užkišdavo. Bijoj, kad neateitų kokią naktį kiškių kariuomenė ir neišvaduotų belaisvio.

Vieną rytą berniukas išgirdo baisių dalykų. Tėvas ir motina priemenėje galando peilį ir tarėsi eiti pirtelėn.

— Nėra ko ilgiau laukti, — sakė tėvas, — kol kiškis visiskai užvers kojas. Kiekvieną dieną liesėja ir liesėja.

— Ne jam, laukų ir miškų gyvulėliui, ankštas kambarys, — pridūrė motina. Tiktai gaila sūnelio — tiek džiaugėsi vaikas, taip susigyveno. Gal reiktų jo atsiklausti?

— Ko tu jo klausies: ar jis išmano ką. Jam bile yra kas glostyti, su kuo žaisti. Dar paleis kada. O visgi ir kailukas šioks toks, ir mėsos gabalas... Kaip tik prieš šventes.

— Kad verks paskui. Lyg nežinai, koks jo būdas.

— Didelio čia daikto. Paverks ir nustos. Ar naujiena, kad vaikas pazirzia, — sprendžiamu balsu užbaigė tėvas ir nykščiu ėmė tikrinti, ar aštrus peilis.

Berniukas, niekeno nepastebėtas, išsmuko kieman. Tiesiai paliai daržus nubėgo prie pirtelės, atidarė duris ir įėjo vidun. Zuikutis iš karto krūptelėjo, metėsi į tamsesnę kertę. Veikiai tačiau nusiramino ir prisiartinėjo prie berniuko. Ištiesęs snukutį, apžiūrinėjo pirštus, ar neras ko nors užkasti, ir labai nustebo, kad šį kartą jo aplankyti ateita su tuščiomis rankomis. Berniukas pakėlė jį už ausų, prisiglaudė prie veido ir, kone verkdamas, ėmė kalbėti:

— Kvailiuk tu, kvailiuk! Nuo manęs bėgi, o nežinai, ko susilauksi. Rytoj iš tavęs tiktai kailis ir kauliukai beliks.

Sode pasigirdo vartelių girgždėjimas. Berniokas suprato, kad dabar artinasi paskutinė minutė. Nė valandėlės nebedelsdamas, išnešė kiškį laukan ir pastatė ant žolės. Pajutęs šviežią orą ir giedrią saulę, belaisvis pradėjo nosike uostyti smilgą.

Tėvo ir motinos žingsniai artėjo. Berniokas atitraukė rankas, bet gyvulėlis vis dar nesijudino. Tiktai kai jis vėl norėjo paglostyti, kiškis suglaudė ausis, išsitiesė ir kaip žaibas šovė į laukus.

— Kiškiuk, kiškiuk, palauk! — šaukė jis, bėgdamas iš paskos, bet jų šuoliai nebuvo lygūs. Berniokas staiga ėmė gailėtis, kad paleido belaisvį. Jis kažin ko būtų atsižadėjęs, kad tiktai būtų galėjęs vėl jį pagauti ir namo parsinešti. Tuo tarpu kiškis, nė neatsigriždamas, nėrė vasarojun, iš ten pasuko papievin. Ir kai tėvas su motina prisiartinio prie pirtelės durų, belaisvis jau kopė stačia kalva pušynan.

KAS PRIMENA PAVASARĮ, KAS RUDENĮ?

(Iš šių sakinių atspėkite apie ką kalbama, apie pavasarį ar rudenį?)

“Laikas įdėti antruosius langus.”

“Ūkininkai jau veža javus namo.”

“Mama nusipirko gėlėtą skrybėlę.”

“Salotų sėklos, kurias pasėjau, jau pradeda dygti.”

“Voverys jau krauna sau riešutus.”

Vyturėliai laukuos

V. Šimaitis

Vyturėliai – laukuos,
Volungėlės – miškuos . . .
Paklausykim: beržynėly
Gegužėlė užkukuos!

Pilnos lankos gėlių,
Dobilėlių žalių.
Gera mums po tuos gėlynus
Paskraidyti drugeliu.

Šen visi – prie vandens,
Nuo akmens ant akmens:
Pažiūrėsim, kaip žuvytės
Uodegytėm supliuškens!

Debesėl, debesėl,
Ko plauki pamažėl?
Ne šešėlio, ne pavėsio,
Tik saulelės norim vėl:

Kol ji švies ir spindės,
Gėlės kils ir žydės,
Tai ir mūsų linksmas juokas
Po visus laukus skambės.

Melagis vaikas

(Pasakėčia)

Vaikas beganydamas avis panoro pajuokauti ir ėmė šaukti: “Gelbėkit, gelbėkit, vilkas aveles pjauna!” Ūkininkai tai išgirdę paliko žagres ir kitus darbus ir bėgo kaimenės gelbėti. Atbėgę dairosi, bet nieko nematyt! O piemenukas juokiasi prigavęs ūkininkus. Šie neradę vilko išsiskirstė prie darbų. Tada piemenukas vėl juokaudamas ėmė šaukti: “Vilkas, vilkas! gelbėkit, aveles pjauna!” Vyrų antrą kartą viską palikę šoko bėgti į pagalbą. Žiūri – vilko nė kvapo, tik piemenukas juokiasi iš jų. Išbarė jie jį ir sugrįžo prie darbo. Pagaliau tikrai prislinko vilkas ir užpuolė avis. Piemenukas vėl šaukė: Gelbėkit, gelbėkit!... vilkas!” Bet vyrai pagalvojo, kad pienuo vėl meluoja ir nieks nesijudino pagalbon. Vilkas nieko netrukdamas draskė avis.

— * —

PAMĄSTYK:

Už ką yra geriau kentėti — už tiesą, ar už netiesą?

MŪSŲ ŽODYNĖLIS

mūrininkas

elektrotechnikas

slaukytoja

stalius

angliakasis

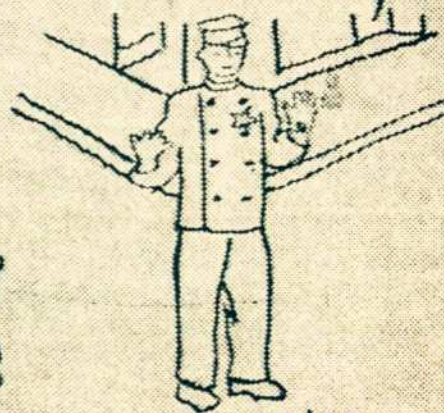
paštininkas
laiškanešys

dažytojas

pienininkas

policininkas

Čiulbėsiu paukšteliu

Linksmi muz. N. Stadalnikaitės-Ulėnienės

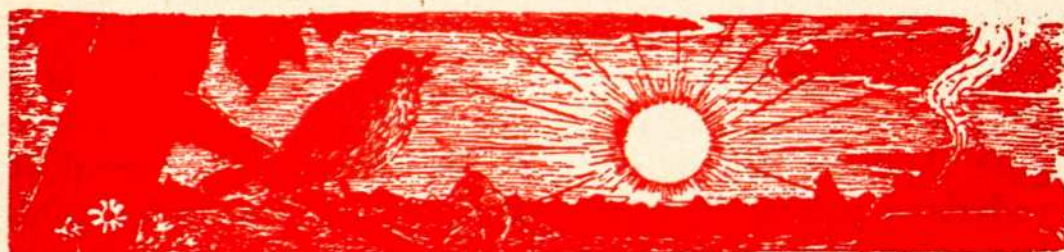

Pa - va - sa - ris at - ši - ne - šė daug
žy - din - čių gė - lių Jo pie - vo -
se šil - ki - nė - se žy - dė - siu žie - da - liu.

Dūzgės vėl dobilėliuose
Bitutės, medų neš.
Linksma saulutė kėlėsi,
Linksmutis kėliaus aš.

Gamtuzė vėl atgimusi,
Melsvi upeliai plauks.
Pavasario arimuose
Broliukai dainą trauks.

Pavasaris atsinešė
Šimtus balsų meilių,
Paukštelių sutartinėse
Čiulbėsiu paukšteliu.

LANKOS

ALB. BARANAUSKAS

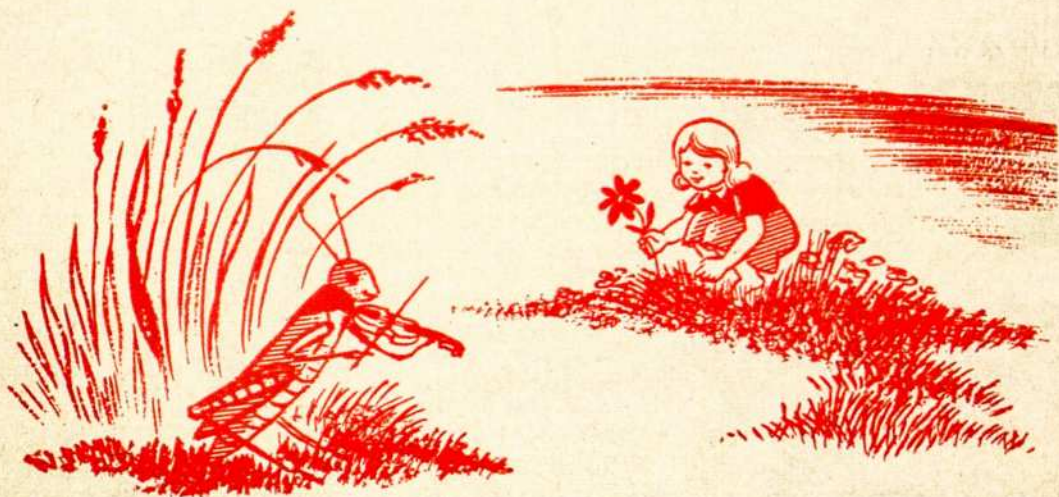
Mano gimtieji namai stovėjo pačiame lankų pakraštyje.

Lankomis vadina plačias, lygias pievas, atsiradusias nusekus ežerams ar išdžiūvus pelkėms. Beveik prie kiekvienos lankos dar ir dabar telkšo koks nors baigias užželti ežeriukas, su netvirtais, linguojančiais po kojomis krantais. Lankų žemė labai trąši; jose želia vešli, sultinga žolė, kurią galima šienauti mažiausiai dukart per vasarą, ir rudenio dar ganyti ten kaimenę.

Mūsų kaimo lanką ūkininkai buvo tarp savęs išsidalinę ilgais, siaurais rėžiais, kad kiekvienas galėtų pasinaudoti šieniu ir ganykla. Tačiau ji siekė toli už kaimo ribų. Tos pačios lankos, vietomis pertraukiamos kalvų keteros, išsišakojančios ir vėl susieinančios aplink smėlingas aukštumas, kadaise buvusias čia tyvuliuojančio ežero salas, tęsiasi išilgai viso mūsų apskrities ir išsikiša į kaimyninį, kur siekiasi su Dzūkija. Vietomis žaliojon pievon įsiterpia neišdžiūvusi, grioviais tebesausinama pelkė arba skurdūs, pliki durpynai. Pelkėse auga krūmokšniai, ploni alksniukai ir smulkūs berželiai, vietomis, ypač kalvų nuo vėjo užstojamose vietose susimesdami į tankius alksnynus ir beržynus. Pačiose lankose tačiau nematysi jokio medelio, nė krūmo — visur tebanguoja vėjo glostoma aukšta žolė. Man šitos bangos priminė jūras, apie kurias skaitydavau knygoje. Aplinkui ant kalvų ir aukštumų išstatyti kaimai atrodydavo pakrančių uostai. Mūsų lanka buvo tokia plati, kad tolimajame pakraštyje vos galėjai įžiūrėti medžiuose pasislėpusių sodybų stogus.

Vasarą lankos būdavo tuščios, kaip dykuma — jose tegirdėdavai vėjo šlamėsį žolėje ir ties savo lizdais skraidančių pempių klykavimą, tačiau rudeniop, ūkininkams suvalius rėžiuose šieną, visas kaimas ten sugindavo kaime-nes, ir lankos netikėtai atgydavo. Rėžių tada jau niekas nepaisė, visi ganydavo bendrai. Piemenys susibūrę kūren-davo laužus, kurių dūmai, nutysę pavėjui, vingiuodavo ir klajodavo pažeme tuščiuose plotuose. Per dieną lankose aidėdavo piemenų šūkavimai ir dainos, galvijų mykimas, šunų amsėjimas ir botagų pliauškesys. Užėjus šalčiams, jos vėl ištuštėdavo, o žiema lankas paversdavo lygiu, neiš-brendamu sniegynu, kur tiktai kiškių pėdsakai liudijo apie jose prisiglaudusią gyvybę.

Gražiausiai lankos atrodo anksti pavasarį, baigiant sekti potvyniams, kurie jas apsemia nutirpus sniegui. Žolė sužaliuoja, slėnesnėse vietose prieš saulę dar spindi valkos užsilikusio vandens, pabaliais bėginėja parskridusios pem-pės, aukštybėje čyruoja vyturiai, o saulės išildytose lygu-mose visur pražysta geltoni žąsiukai, kitaip dar vadinami švitriešiai — pavasarinės gėlės su tamsiai žaliais, mėsin-gais lapais ir traškiais stiebeliais. Kiekvieniame jų krūme taip tanku žiedų, kad visos lankos, kiek užmatai akimis, nusidažo auksine spalva. Tačiau gražiausi, tai debesiai — balti, apvalūs, ir jų padangėje tiek daug, o ta padangė to-kia plati, kad vienas džiaugsmas tada pakelti akis neju-dančion, baltai mėlynon erdvėn!

ŠVENTAS JURGIS KANKINYS

imė III-čiojo am. gale, Kapakokijos šalyje. Jo tėvai buvo krikščionys ir Jurgis išmokė pažinti tikrąjį Dievą. 1.

Kariuomenėje jis pasižymėjo išmintimi ir drąsa. Romos Imperatorius paskyrė jį savo patarėju. Bet Jurgis išdrįso prieš jį ginti krikščionis.

Jurgis prisipažino: "Aš esu krikščionis. Išpažįstu vieną tikrąjį Dievą. Jei reikės už jį, esu pasiruošęs atiduoti savo gyvybę." 2.

Štai prieš jį stojo šviesus Dievo pasiuntinys - angelas

suramino Jurgis ir išgydė visas jo žaizdas

Imperatorius liepė nužudyti du Jurgio draugus

... nuodai ... 3.

Tada perpykęs Imperatorius liepė Jurgis nu nuodyti. Tris kartus Jurgis išgėrė stipriausių nuodų, bet Dievas apsaugojo jį nuo mirties.

Ir kalėjime aš
galiu garbinti Dievą.

Jurgis
meldėsi
už
savo kan-
kintojus.

Imperatorius liepė Jurgį surišti ir įmesti kalėjiman
mušti akmenimis, priversti jį išsižadėti Kristau
Neįveikęs jo kantrumo, liepė jį žiauriai nuplakti..

Anatolijų, ir Protolį,
nukirsti kirviu!..

o Jurgis
įmesti į
kalkių duo-
bę. Tačiau
po trijų
dienų jis
išlipo svei-
kutėlis.

įsistatė gyvybę už Kristų ir laimė-
jo amžinos laimės ir garbės vainiką.

Jurgis atėjo į paco-
nių šventyklą ir
peržegnojo statulą.
Sie tuoju subyrė-
jo į trupinius. Daug
žmonių įtikėjo į
Kristų. Imperato-
rius liepė nukirsti
kankinį Jurgį.

Mirtis ir daktaras

(Liaudies pasaka)

Vieną kartą gyveno suvargęs žmogelis. Jis turėjo labai didelę šeimą, bet maža žemės gėrybių. Vieną kartą ėmė ir užgimė dar vienas sūnus. Žmogelis ir vieną, ir kitą kaimyną prašo į kūmus — visi atsisako. Eina nusiminęs žmogelis namo ir mąsto: “Ką tik sutiksiu, tą ir paprašysiu būti kūmu mano sūnui.” Žiūri prieš jį ateina mirtis. Ėmė ir paprašė žmogelis mirtį į kūmus.

— Kūma tai galiu būt, bet kokią dovaną aš duosiu, kad pati nieko neturiu? — sako mirtis.

— Nesirūpink dėl dovanos, nereikia, — sako žmogus. — Ir taip jau gerai, kad kūma pabūsi...

— Gerai, — sako mirtis. — Kai vaikas užaugs, galės būti daktaras. Jis galės mane matyti. Jeigu aš stovėsiu prie ligonio galvos, tai to ligonio tegul jau negydys, — vis vien mirs; jeigu stovėsiu prie kojūgalio, — ligonis pasveiks. Tegul bus tokia mano dovana.

Parėjo žmogelis su mirtim namo, iškėlė krikštynas, dar kartą padėkojo mirčiai ir išsiskyrė.

Kai sūnus užaugo, kaip mirtis buvo sakiusi, pasidarė daktaru. Buvo laikomas stebuklingu daktaru, nes, kai pasakydavo, kad ligonis mirs, tai ir mirdavo, kai — išgis, tai ir išgydavo.

Vieną kartą susirgo didelio turtuolio duktė. Visi daktarai atsisakė gydyti, nežinojo nei ligos, nei vaistų. Ėmė ir sužinojo turtuolis apie stebuklingą daktarą. Atsiuntė karietą ir melste meldė atvažiuoti ir pagydyti jo dukterį. Žadėjo ir visus turtus, ir dukterį atiduoti.

Buvo jau vakaras, kai daktaras privažiavo durą. Tuoju pat jį nuvedė pas ligonę. Žiūri daktaras — kūma prie galvos stovi. Ir sako:

— Negaliu pagydyti.

O turtuolis puolė daktarui rankas bučiuoti, prašyti, nes tiktai tą vieną dukterį turėjo.

Pagailo daktarui tėvo, o ypatingai tos jaunos ir gražios mergaitės.

Ėmė ir sugalvojo daktaras savo kūmą apgauti. Tuo-
jau pat liepė padirbdinti lovą ant vienos kojos. Lovą bere-
gint padirbo. Tada paguldė mergaitę į lovą ir lig tiktai
kūma su dalgiu atsistoja prie galvos, daktaras — brūkšt!
ir atsuka lovos kojūgalį. Mirtis vėl bėga prie galvos, dak-
taras — vėl atsuka kojūgalį. Pagaliau jis savo kūmą taip
privargino ir įpykdė, kad ta nusispiovė ir visai išėjo pro
duris.

Mergaitė tuoj pat pasveiko. Turtuolis, kaip buvo ža-
dėjęs, taip ir padarė; atidavė daktarui visus savo turtus
ir dukterį.

Nuo to laiko mirtis savo daktarui daugiau nebepasi-
rodė.

NUOTYKIŲ JIEŠKOTOJAS

Palinkėjęs gero vėjo,
Jonas į laukus išėjo.
Širdi juokina saulutė,
tyška į šalis balutė...
Mūsų Jonas štai pajuto, —
nebijotų jis nė liūto!
Žengia žingsni tvirtą, lėtą,
"Kvarkti!" — kažkas čia neti-
[kėta!
Ant tvoros staiga užsoko,
žiūri, stebi, kas čia tokio —
Jonas dreba, prakaituoja,
kad varlė į jį šnairuoja...

ALGIS IR ALYTĖ

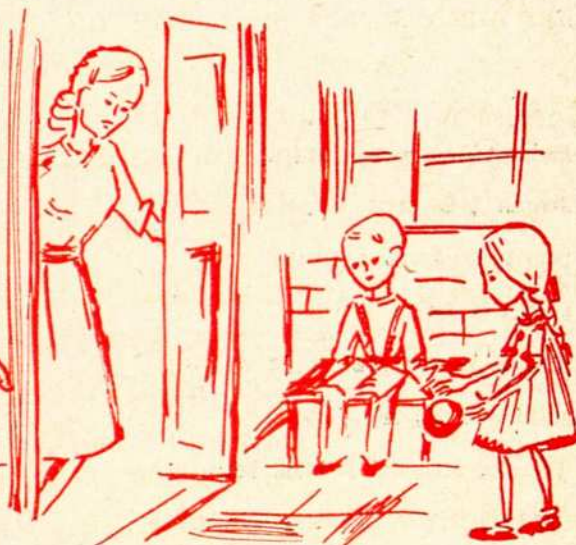
Nemandagūs tinginiai
Pešas, rėkia negražiai:
“Man supynės, man pirma!
Atiduok ir bėk iš čia!..”

Algis sako: “Kaip smagu
Su Alyte žaist kartu!
Prašom supkis tu pirma,
O paskui pasupk mane!”

Kada šaukia jį mama,
Tinginys atsako: “Ne —
Ne, nenoriu tau padėt,
Man geriau čia pasėdėt”.

Algis keliasi skubiai:
“Ar, mamyte, mus šaukei?”
Ir Alytė šoka greit:
“Ką padėti, kur nueit?”

Saulius ir

Kastytis

Štai kaip buvo, kaip nutiko,
Kad šunelis gyvas liko:
Operacijos reikėjo —
Ligoninėj jis gulėjo.
Septynias dienas užtruko
Kol pagydė jie šuniuką.
Nuo dabar kai Kovas ėda,
Tai Kastytis prie jo sėdi.

Saulius kala lentą kietą —
Bus lėktuvas ir rakieta,
Nepatenkintas Kastytis,
Kad neleidžia jam maišytis,
Štai virtuvėn tyliai slenka
Ir į puodus tiesia ranką,
O po to girdi žygiuoja,
Puodų dangčiais maršą "groja".
Saulius sudraudė broliuką:
"Nusidauši sau pirštuką,
O jei nori muzikėlės,
Pasėdėk prie kanarėlės."

AR SAULIUKAS PAMATYS
KĄ KASTYTIS SUMANYS?

Pamąstykite visi
Koks pavojus laukia jį...

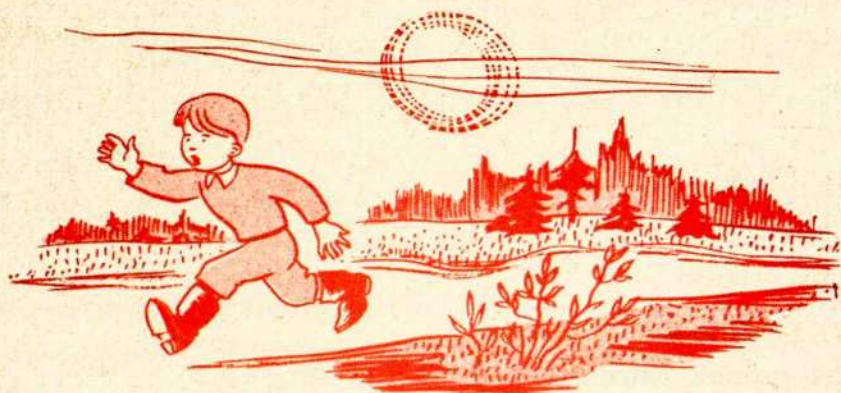
kas jam nederą daryti?
Pažiūrėkit į Kastytį,

Ž A I S K I M E !

SLAPSTYMASIS

Burtų keliu arba išsiskaičiovimu yra išrenkamas vadovaujantis žaidėjas. Jis užsikniaubia prie sienos, akis užsidengia delnais ar kepure ir turi suskaičiuoti iki 50 arba 100 (pagal susitarimą). Tuo metu kiti žaidėjai slepiasi, kur beišmanydami: krūmuose, už medžių, duobėse, už namo kampo ir pan.

Užbaigęs skaičiavimą, vadovaujantis žaidėjas sušunka: „Jau einu“ ir pradeda jėškoti. Suradęs pasislėpusį žaidėją, ištaria jo vardą, bėga į tą vietą prie sienos, kur neseniai stovėdamas skaičiavo ir, pakartojęs surasto žaidėjo vardą, sumušą tris kartus į sieną. Tačiau surastasis žaidėjas gali lenktyniauti su vadovaujančiu žaidėju. Jeigu jis pirmasis atbėga prie sienos, laikoma, kad išsivadavo. Tą patį gali padaryti ir kiti žaidė-

jai, net nelaukdami, kol juos suras. Pataikę patogią progą, jie gali atbėgti prie sienos ir „išsivaduoti“.

Sekančiam žaidimo ratui turi vadovauti pirmasis surastasis žaidėjas.

Šiame žaidime, jeigu taip susitariama iš anksto, besislapsantieji žaidėjai gali pasikeisti drabužiais ar kepurėmis ir taip suklaidinti jėškotoją. Jeigu jėškotojas pasako netikslų vardą, suradimas neužskaitomas.

Galima dar susitarti, kad tas, kuris atbėga prie sienos anksčiau, negu jėškotojas, išvaduoja ne tik save, bet ir pirmą surastą vieną savo draugą. Jeigu paskutiniajam žaidėjui pavyksta išsivaduoti, tai šis išvaduoja visus surastuosius. Tada sekančiame žaidimo rate jėškotojo vaidmuo pakartotinai tenka tam pačiam žaidėjui.

Pagalvok!

ANT KO KAS AUGA?

1. Vyšnios
2. Braškės
3. Obuoliai
4. Vynuogės
5. Apelsinai
6. Bruknės
7. Bananai
8. Arbūzai

AR GALI?

Pastovėti ant vienos kojos.

Pašokinėti ant vienos kojos.

Šokinėti ant abiejų kojų.

Pastovėti ant pirštų galų.

Pastovėti ant kulnų.

Pastovėti ant pirštų galų viena koja.

Pastovėti viena koja ant kulno.

Pastovėti ant galvos.

PAGALVOK, KĄ DARYT, kad būtum sveikas

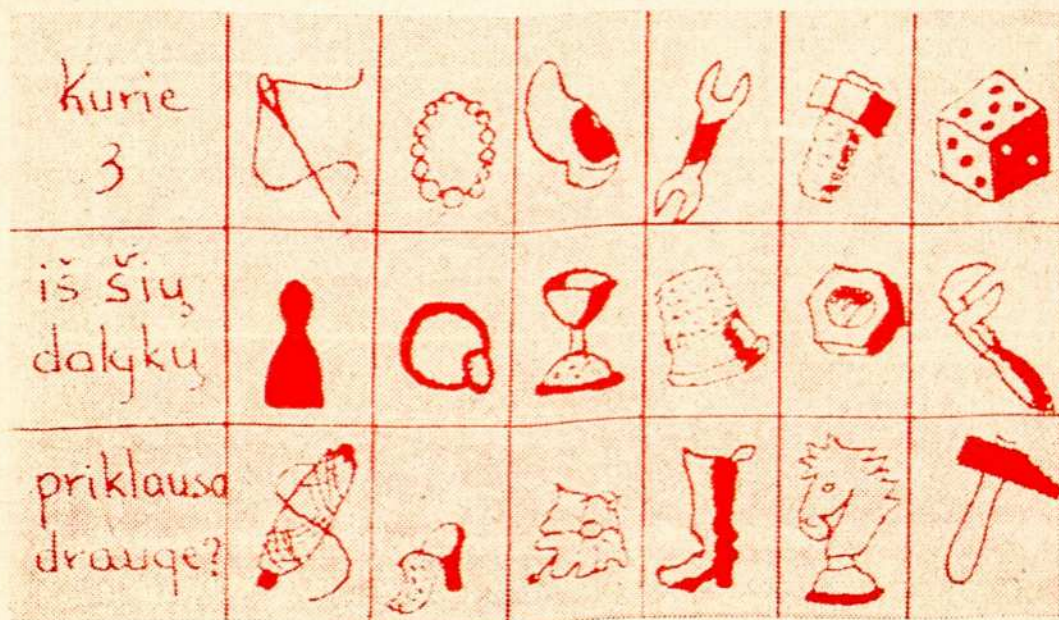
Kodėl geriau prieš gulant išgerti stiklą pieno, negu valgyti saldinius ir pyragaičius?

Kodėl saldinius reikia palikti po valgio, o ne valgyti prieš?

Kodėl negalima valgyti skubiai ir dideliais kasniais?

Kodėl reikia pasisakyti tėveliams, jeigu tavo veidai ir kakta karšta, arba tave krečia šaltis?

Ką reikia daryti, jeigu esi arti kito žmogaus ir jauti, kad kosėsi?

KAS ČIA YRA NE TAIP, KAIP TURĖTŲ BŪTI?

PASIDARYKIME PATYS

Popierinis
laivelis

Sulenkite per pusę →

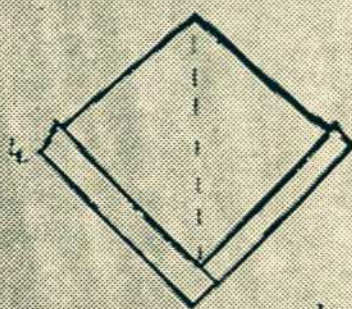

Sulenktosios pusės
kampus užlenkite,
kad jie susitiktų.

Atlenkite kraštus; abi pusės

Įkiškite ranką ir išlenkite.

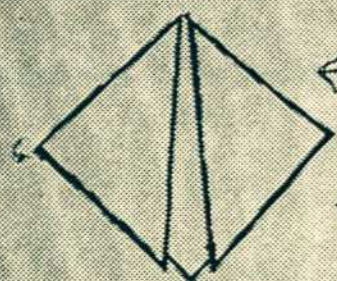
Kad kampai susisiektų.

Atlenkite abu

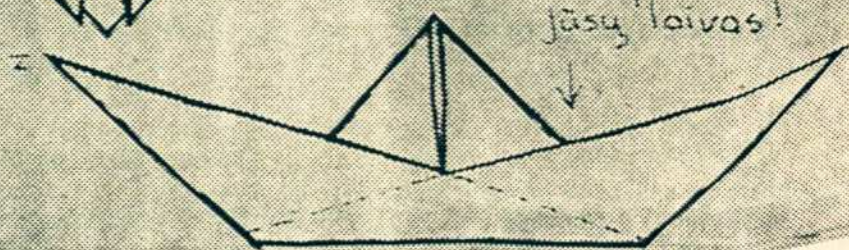
kampus atgal →

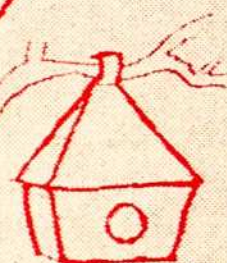
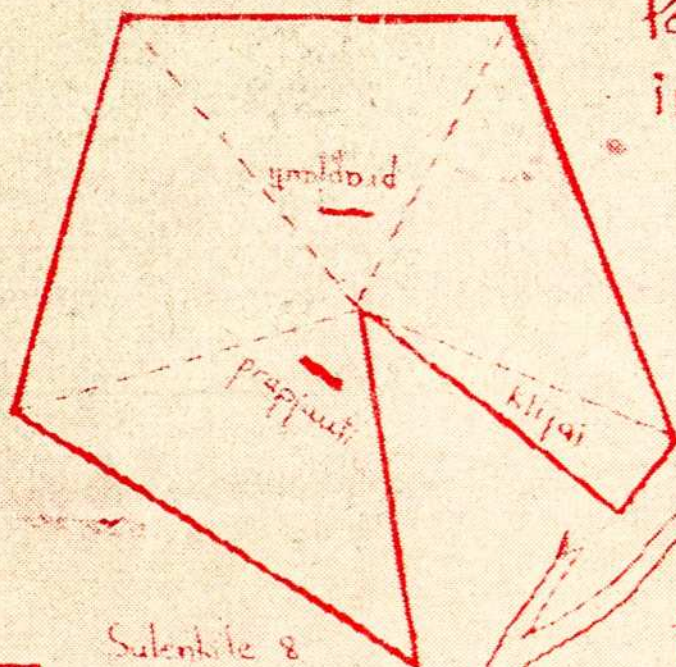
Įkiškite pirštus sulenkite
keturkampį.

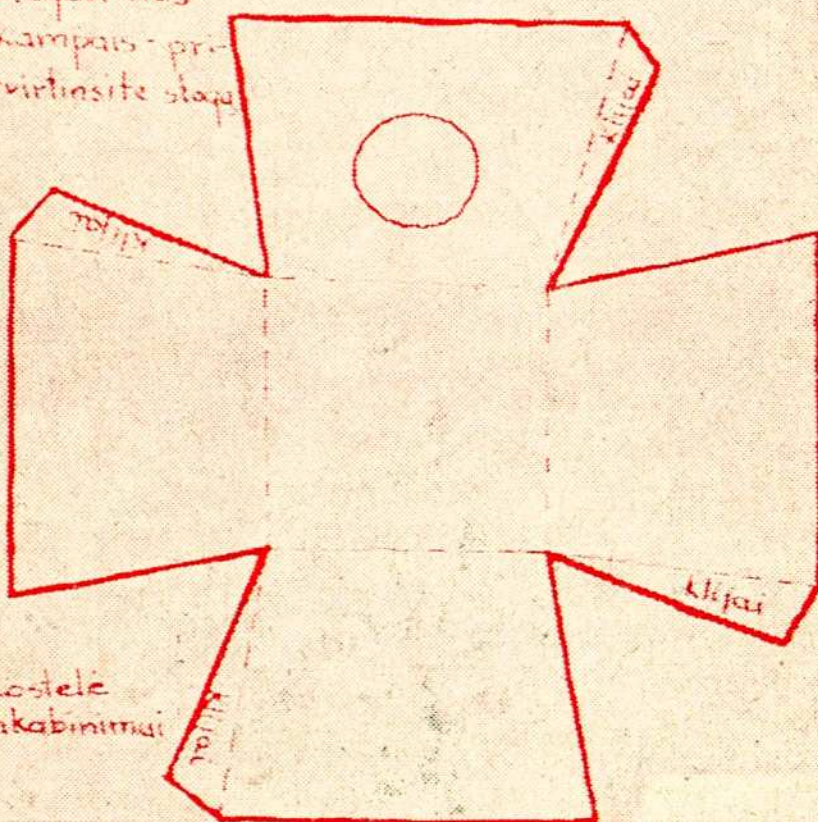
Patraukite laisvus galus ir štai
jūsų laivas!

Papierinis inkilėlis

Sulenkite 8
→ tokius gabalelius
Priklijuokite pa-
stogą ties
kampais - pri-
tvirtinsite stogą

← Juostelė
pakabinimui

MŪSŲ KŪRYBA

LIETUVA

Lietuva, tėvyne už jūrų,
Marių mėlynų,
Tenai noriu būti
Aš nors tarp sapnų.

Ant žalių pievų
Vainikėlį pinsiu
Ir Baltijos Jūroje
Gintarą rinksiu.

Tenai aš bėgiosiu
Po tavo pievas žalias,
Ir kiekvieną dieną lankysiu,
Tavo namus ir trobas.

Lietuva, tėvyne už jūrų
Marių mėlynų,
Tu mano protėvių žemė
Tave aš myliu.

Eglė Pauliukonytė, 10 m.
Worcester, Mass.

ROGUTĖS

Mes važiuojame rogutėm
per laukus.

Šunes kaukia likę saugoti
namus.

Šalia kelio nebailus kiškutis
sėdi.

Juodberėlis mūs greitesnis
net už briedį.

Matom senį besmegenį
būryje vaikų.

Saulė krisdama dar laikosi
už kaminų.

Kaip smagu važiuot rogutėmis
keliau!

Toli, toli viską aš matyt galiu,
Kokie nuostabūs vaizdai balti,
Tik žiemos perlinėj pasakoj
randi.

Virgilija Dikinytė,
Decatur, Ill.

VELYKOS, VELYKOS

Kristus prisikėlė,
girdim linksmą žinią.
Kiekvienoj lūšnelėj
spinduliai auksiniai.

Pro sargybų postus,
pro vielas ir grotas
Jis aplanko žmogų
saule vainikuotas.

Tad pamato dangų
didelis ir mažas,
o ant stalo, tartum,
po margutį gražų.

Gieda aleliuja
choras prie vargonų.
Ant altoriaus akys
nuostabiai malonios.

Jonas Butkus,

IV skyr. mokinys
Los Angeles, Calif.

VELYKOS

Velykų šventė visuomet būna pavasarij. Tai džiaugsmo ir pergalės diena, nes Kristus prisikėlė iš numirusių ir pergalejo mirtį. Tą dieną visi žmonės švenčia su pakelta nuotaika ir visi eina bažnyčion pasidalinti su Dievuliu savo džiaugsmu. Velykoms visi vaikučiai margina įvairiausiais raštais margučius ir parėję iš bažnyčios muša margučius ir valgo, nes tai paprotys nuo senų senovės. Prieš Velykas yra pasakojama apie Velykų zuikutį, būk jisai marginąs kiuašinius

vaikučiams ir kurie vaikučiai yra geri, tai tiems Velykų zuikutis atnešąs margučių ir dar dovanėlių.

Irutė Dantaitė,

Los Angeles Šv. Kazimiero
parapijos šeštadienio mokyklos
IV skyr. mokinė

NUOSTABUSIS VILNIUS

Neseniai mano mamytė ir tėvelis gavo knygą iš Lietuvos nuotetulės. Ten yra daug nuostabių nuotraukų, Vilniaus miesto bažnyčių ir kitų pastatų. Ta knyga man pasidarė dar įdomesnė, kai tėveliai man papasakojo apie Vilniaus grožį, jo istoriją, ir jų pačių gyvenimo įvykius tame mieste.

Mano vaizduotėje šis miestas išaugo kaip didelis muziejus, kurio kiekvieną kampelį norėtum pamatyti ir suprasti.

Dauguma mūsų garbingųjų vardų kaip: Aušros Vartai, Šv. Kazimieras, Gediminas, Vytautas, Basanavičius ir daugybė kitų savo istorija rišasi su Vilniumi, tikrąja mūsų sostine.

Labai norėčiau nuvykti ten su broliukais ir sesutėmis, mokintis savo gimtąją kalbą, kur tėveliai mokinosi, maudytis gražioje Neries upėje, ir žiemą čiuožti Bernardinų sode. Bet dabar negaliu grįžti, nes Vilnius dar nelaisvas.

Kristina Galvidytė,

IV sk. mokinė,
Chicago, Illinois

Kaukė "EGLUTĖ" su užrašu:

"MANE SKAITO VAIKUČIAI" laimėjo premiją.

Čikagoje, Jaunimo Centre, 1959 m. vasario mėn. 8 d. buvo vaikų kaukių balius. Dalyvavo virš 300 vaikų. Visi vaikučiai vaidino pasaką "UŽBURTAM MIŠKE". Vai-

kai buvo pasiskirstę į grupes: paukščių, laumių, dvasių, augalų, vikšrų, velniukų, žuvautojų, muzikantų, juokdarių ir žvėrelių. Pasaka baigėsi "UŽBURTAME KALNE": kalnui prasivėrus, Mama (vaidino Elena Brazdžionytė) turtų prisigrobusi, pamiršo savo dukrelę (vaidino Nijolė Kybartaitė) kalne ir todėl tą mamą vel-

niukai nusitempė. Pranašautojos — varnos rolę, paukščių grupėje, vaidino Viktorija Brazdžionytė. Premiją Komisija išrinko ir

apdovanojo geriausias kaukes: "EGLUTĖ" — Rūta Augiutė,

"DIEVO KARVYTĖ" — Violeta Smieliauskaitė, "TEREODORAS" — Raimondas Gerštikas, "TULPĖ" — Birutė Lieponytė, "GANDRAS" — Jonas Lieponis, "PAUKŠTIS" — Lelė Barčiauskaitė, "VARNA" — Viktorija Brazdžionytė, "GĖLĖ" — Danutė Bruškytė, "ISPANĖ" — Marytė Roženaitė, "FĖJA" — Laima Underytė, "PETELIŠKĖ" — Ramunė Volodkev-

čiutė ir "MUSMIRĖ" — Lina Kriaučiunaitė.

Ši balių suruošė Marquette Parko Jaun. At-kų Pr. Dielininkaičio Kuopos Tėvai-Globėjai.

16 VASARIO MINĖJIMAS WORCESTER, MASS. AUŠROS VARTŲ LITUANISTINĖJ MOKYKLOJ

Mano tėveliai ir mokytojai man pasakojo, kad mano tėvynė senais laikais buvo didelė ir galinga. Bet atėjo dar galingesni priešai ir mūsų tėvynę užgrobė. Tik 1918 metais, Vasario 16 dieną Vilniuje buvo vėl paskelbta Lietuva, kaip nepriklausoma valstybė. Todėl tą svarbią dieną, kaip kasmet ir šįmet mūsų mokykla tinkamai atšventė.

Šventės minėjimą pradėjom malda, kad Dievas laimintų mūsų tėvynę. Mokyklos Vedėjas, p. J. Baškys paaiškino šios šventės prasmę. A. Palubeckaitė paskaitė Nepriklausomybės paskelbimo 16 Vasario Dienos Aktą. M. Kurliandskaitė paskaitė rašinį apie lietuviškasias šventes. A. Palubeckaitė pianu paskambino — "Mūsų Kraštas." A. Katinauskas labai įdomiai papasakojo apie Būgnininko sūnų. Eilėraščius deklamavo: St. Katinauskaitė — "Nepriklausomybę atgavus" ir

G. Vidūnaitė — "Debesėlis". Vyresnės klasės mokiniai: A. Abramavičiūtė, P. Norkevičius, A. Gedmintas, J. Pipiras, R. Kildišas ir aš suvaidinome vaidinimėlį apie karžygę mergaitę — Elzbieta Kakeranaite, kuri išgelbėjo ir parnešė Lietuvon lietuvių karių vėliavą. Nors man iš baimės rankos drebėjo, bet savo rolę stengiausi atlikti gerai. Minėjimą užbaigėm giesme "Marija, Marija" ir Lietuvos Himnu. Po minėjimo visi nusifotografavom kartu su savo mokytojais.

Kai grįžau į namus, mano tėvelis man pasakė: "Sūnau, mūsų tėvynė Lietuva ir vėl neturi laisvės. Ji užgrobtą rusų. Mūsų pareiga iškovoti Lietuvai laisvę." Aš dėl jos laisvės ir budžiu. Neveltui mano vardas — Gediminas.

Ged. Račiukaitis

Worcester, Mass., Aušros Vartų
Lituanistinės Mokyklos,
vyresnės klasės mokinys.

EGLUTĖ

Leidžia
Lietuvių Kultūros
Institutas

Redaguoja ir
Administruoja
Nekaltai Pradėtosios
Marijos Seserys

Redaktorė — Sesuo M. Kristofora. Administratorė — Sesuo M. Oliveta.

Prenumerata:

Metams: \$4.00, atskiras numeris 40 centų.

Pinigus, užsakymus, adresų pakeitimus, ir raštus prašome siųsti ir visais redakcijos ir administracijos reikalais kreiptis:

EGLUTĖ

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Connecticut

ŠI NUMERĮ ILIUSTRUVO:

Ses. M. Bernarda — “Čiulbėsiu paukšteliu” (gaidos).

Vlada Stančikaitė - Abraitienė — “Šv. Jurgis kankinys” psl. 16, 17.

Ses. M. Veronika — “Algis ir Alytė” ir “Saulius ir Kastytis”.

Klišė 19 psl. “Laiškų Lietuviams”.

DĖMESIO! Kas dar neatsilygino už 1959-tųjų metų prenumeratą, prašom paskubėti — “Eglutė” laukia.

PAREMKIME “EGLUTĘ” RAŠTAIS IR PINIGINE AUKA!

NO. 3 GALVOSUKIŲ ATSAKYMAI

Kas ką daro: aguonas, bulkutė, ledas, lėlė.

Užbaikite žodžius: miškas, vilkas, bankas, laukas, lankas, niekas, vaikas, laikas, vaškas, špokas.

ALp 1785
LKA

ŠVENTĖS ir VARDINĖS

BALANDIS

1. T. Melitas, Teodora, Ringaudas, Dainora
2. K. Nicetas, Teodozija, Jagaubis
3. P. Ričardas, Agapė, Vytenis
4. Š. Izidorius, Aleta, Šilinis, Vimbaras
5. S. Vincentas, Krescencija, Rimvydas, Zenonas, Irena
6. P. Genardas, Platonė, Dangerutis
7. A. Gibardas, Uršulina, Zulelė
8. T. Redemptas, Julija, Karinis, Staugirdas
9. K. Reginaldas, Kasilda, Dalia, Rasa
10. P. Paladas, Mintautas
11. Š. Leonas, Godeberta, Vykintas
12. S. Damijonas, Visija, Girulis, Jūratė
13. P. Hermenegildas, Agatonika, Bangpūtis
14. A. Justinas, Lidvine, Visvaldas, Didutė
15. T. Laurentinas, Bazilisa, Vilnius
16. K. Kajus, Bernadeta, Giedrius
17. P. Anicetas, Vandas, Trabas, Sigita
18. Š. Galdinas, Agija, Suvartis
19. S. Sokratas, Nomgaila, Lazdonė
20. P. Teonas, Agnietė, Seibutis
21. A. Anzelmas, Dargenis, Skalvė
22. T. Soteras, Senorinė, Vilgailis, Žvalgonė
23. K. Jurgis, Adalbertas, Juragis
24. P. Fidelis, Bova, Vaitiekus, Gražvydė
25. Š. Morkus, Arėjas, Tyvaita
26. S. Kletas, Alda
27. P. Petras Kanizijus, Marijona, Aušra
28. A. Povilas nuo Kryžiaus, Valerija, Vitolis, Rimgaile
29. T. Petras Veronietis, Ave, Sengaila, Tantonija
30. K. Genistas, Kotryna Sienietė, Virbutas, Venta

